

Պ. Հ. ՄԱՃՈՌԵԱՆՑ

ԿՇՏԻ ԱՂԲԻԻՐԻՑ

891.99

Մ-87

ԱՂԵՔԱՆԴՐԱՊՈՒ

Տպարան Գեորգ Սանդիկանցի

1894

891.99

5-87

46-111

Ա. Ս. Պ. Հ. ՄԱՐԿԱՆՈՎ

ՎԵՏԻ ԱՂԲԻՒՐԻՑ

1001
9072

АЛЕКСАНДРОПОЛЬ

Типографія Кеворка С. Саноянца.

1894

3147-ԱՀ

8070442607

84744920 1255

Дозвол. Цензур. Тифл., 10 Сент. 1894 г.

ԱՀ

ԻՐ ՄԻՐԵԼԻ ԸՆԿԵՐ

ՍՈՂՈՄՈՆ Զ. ԽԱՆՔԱԼԱՄԵՆՆԻՆ

ՆՈՒԲԵՐ

I

* * *

Մի տխրագին սև թախիժ
 Քո դէմքին է միշտ իշխում,
 Եւ մի տխուր հառաչանք
 Քո սրտիցն է դուրս թռչում:

 Եւ կարծում ես թէ չունիս
 Ոչ մի ընկեր սրտակից,
 Մենակ ծընար աշխարհում
 Եւ սիրուած չես ոչ ոքից:

I

* * *

Մի տխրագին ու թախիժ
Քո դէմքին է միշտ իշխում,
Եւ մի տխուր հառաչանք
Քո սրտիցն է դուրս թռչում:

Եւ կարծում ես թէ չունիս
Ոչ մի ընդեր սրտակից,
Մենակ ծընար աշխարհում
Եւ սիրուած չես ոչ ոքից:

Ձէ, սխալվում ես, բարեկամ,
Դու մենակ չես աչո երկրում,
Գլխում մէկը, որին միմեան
Քո ցուերդ են չարչարում:

Անվախ դընաց, մօտեցիր,
Քեզ բարեկամ է նա անկեղծ,
Նա, ով սիրում է դժբաղդին,
— Ում ասում են բահաստեղծ:

1893 թ. հոկտեմբ. 13.

Կարս.

II

Վ. Տ. Վ.

Ինչի՞ համար է քո փրփուրը,
Քո աղաղակ, հոծն ու լաց,
Նրբ դարեւոր ժայռի հուրճքը՝
Դեռ խրոխտում է քո դիմաց:

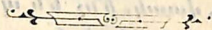
Խօսիր, վտակ, ինչ են պատմում
Քո մեղմ մըրմունջն ու հառաջ,
— Այդ ալիքներդ ահաւոր
Նւ սրբազան քո կարկաչ:

Եւ դու գեռ չես դադարում
 Հըղօրի դէմ մարտնչել,
 Կամ քո մանրը ջրբերով
 Կուզես ժայռեր խորտակել:

Բայց դու խիեր, խիեր վստակ
 Քո սեպածն ժայռերին,
 Սնչաղթ Հոգւով կուռողը
 Մի օր կ' իշխէ իր մտքին:

1892 թ. յունվարի 25.

Կարո.

III

* * *

Մեզմ Հայացքով դու ժըպ-
 տացիր

Քաղցրեկ հեանքի Հրապույցով,
 Բայց իմ սիրտը դու լըցրեր
 Որքան տըխուր ցաւերով:

Եթէ այգպէս ամէն ժպտով
 Կը պարգևես նոր ցաւեր,
 Սիրով տանջուած իմ սրբաին,
 Կաւեց'նես նոր վըշտեր՝

Փրպանչ շուտ-շուտ իմ

Հրեշտակ,

Խաղցիր խաղդ մանկական,

Թող ժամ առաջ գտնե՛լ լըցու՛ի՝

Իմ բաժակը դառնա թեան:

1894 թ. փեբր. 20.

Ս. Բ. Բ.

IV

ՊԵՏԱԿԵՐԻ ԸՆԴՆԻ.

(Նուէր № Նշին)

Սիրալիր աչքերդ լայն ճակ-
տիդ տակից,

Թախծութեան արխուր Հըրովն
են փայլում

Եւ քո չուսահատ ու տանջուած
գէմքից,

Վշտի շանթեր են միմեան
ցալտում:

Բայց ուր է ասած, այն կա-
րեկցումը,

Որ արտաչալտում էր քո Հայացքը
անմեղ.

Ո՞ր է աչն խանթը մեզ ոգևո-
րել՝
Որ զօրեղ կամքով իշխում էր
այնտեղ:

Պարզիր ճակատդ, ժպիտ առ
դէմքիդ
Կթրադդի ցատով ալլալլուած
ընկեր,
Քաջութեամբ դու կնոց պաշտ-
պան մտքերիդ,
Աննկուն հոգւով կրիր տան-
ջանքներ . . .

1893 թ. հոկտեմբ. 15.

Կ-բն:

ՊՈՅԷՏ.

(Նմանողութիւն)

Թող անհամար տանջանքներ
Քո վեհ սիրտը բորբոքեն,
Նւ սրտամաշ բեր վրտեր,
Քո հանգիստը վրդովեն:

Թող որ եռաց քո սրտում
Ահեղ բացը կրքերի,
Նրա հուրը թող արծարծէ
Անմիտ խօսքը խուժանի:

Եւ թող շանթը հրեղէն
Միշտ խորտակուի քո գլխին,
Թող մըրընկը ահաւոր՝
Բաղխէ դուռը քո կրծքին:

Բայց դու գիտցեր վեհ հոգւով
Լսի համբերել ու ներել,
Գիտցեր պոչէտ կրկնավիշտ
Ինչպէ՞ս վիշտը խորտակել:

Այն ժամանակ երկիւզով
Մենք քո սիրտը թաց կանենք,
Կարեկցութեան արցունքով
Դու «մեծ» մարդ ես քեզ կասենք:

1893 թ. յունւորի 10.

Կարո:

ՈՆԻ ԱՉԵՐ.

Դու ք, սե՛ւ աչեր, սե՛ւ աչեր
Բաւականէ ինձ տանջէք,
Եւ ձեր անդին հրապույրով՝
Իմ վառ սիրտը ըտրտփէք:

Վըրսկեցիք իմ հանդիսաւ,
Քունը փախցրիք իմ աչքեց,
Վերջին յոյսս, վերջին սէրը՝
Դու ք խլեցիք իմ սրտեց:

Դուք ինձ հետ էք երազում.
 Դուք ինձ հետ էք ցերեկով.
 Դուք չէք թողնում ինձ խնդալ
 Հըրապոյրու իւ ալլ սիրով:

Ախ, սե աչեր, սե աչեր
 Դուք իմ սրտին էք տիրում,
 Նա աչժմ դատարկ ու արխուր
 Ձեզ է միայն խընկարկում:

Բայց մի քիչ էլ սպասէք
 Շուտով սիրտս էլ կը սառնի.
 Ձեզնից տանջուած իմ հոգին,
 Մի ալլ աշխարհ կը թռչի:

Դո՛նէ՛ աչն ժամ ինձ թողէք
 Հանգիստ սրտով լսի մեռնել,
 Եւ ձեզ լըռիկ արցունքով՝
 Վերջին բարե մի ասել, . .

1891 Բ. ԴԵԿ. 4.

Կար.

VII

ՆԿԱՐԻՉ.

(Մ. Ստամբուլցիանին)

Առաւ. վրբձինը լծախմուլի

սրտով

Մեզմ ցնորքներն զկաշանի մա-

զան,

Մնցած օրերն յիշատակներով՝

Նա պատկերացրեց, ինչ սուրբ

էր իրան:

Սէ նրբա առջե կեանք էին
ստացել
Զոյգ կրկնատեսիլ անհման աշ-
քեր.
Նրա վրբձինից Հոգի էր առել՝
Տանջող ժամերն զկցու Հա-
պատկեր. . . .

1894 թ. յունիսի 4:

Աղէշ:

Ախ, ինչ կը մնայ միմեան
Ծով չ' հասած ոպառուիւ,
Անհետացած անուան հետ
Բաղդի առջե խոնարհուիւ . .

1892 թ. հայիսի 9.

Կար:

VIII

* *

Եթէ մանրիկ ասիքներով
Քարաժայռներ չ' պատռեմ,
Իմ քմահաճ ջրերին
Մինչև ովհեան չ' մըղեմ,

Եւ այն ահեղ ծովի մէջ
Թէ ջրերը չ' ճեղքեմ,
Եւ մի հըղօր անյաղթ հողով
Յետքիցս ուղիմ չ' լծողեմ՝

ՄԵՆԵԽՈՐ ԼԱՏՂԸ

Կապա տալոյն Հորեղոնի
Մի Հեռաւոր անկիւնում,
Համեստ, Հանգարտ փաշլերով՝
Մի փոքր աստղ էր պըսպըղտի մ:

Եւ նա կարծես շատ դո՛հ էր
Աւանցնացած իր կեանքից—
Անդորր սրտով ապրողը,
Երջանիկը ամենքից:

Նա զգում էր մի Հաճոյք
Միայնութեան գըրգի մէջ,
Նրա Համար լռութիւնը՝
Բերկրութիւն էր մի անվերջ:

Բայց այն խեղճը անողայ
Իր վիճակը չէր զգում
Միայնութեան տխուր միտքը՝
Նրան չէր իսկ աշխատում:

Նա չ' գնաէր ուրքան վեհ է
Ընդ Հանաւրի մէջ ապրել,
Եւ վշտակիւր ընկերի՝
Կրած ցաւով տառապել:

1893 թ. Շփոստի 4.

Կարո:

X

ԻՄ ԵՐԳԻՆ.

Դու եւ շուտ թըռիւր
Իմ սրտից հեռու,
Յաւերս երգող՝
Իմ-երգ սրտաւու:

Վըշտեր՝ց հիւստեամ
Վիշտ ես մորմոքում,
Կեանքը անխբնայ
Ուտում, անարգում:

Բալց քաղցը յոյսի մէջ
Կտեւ եմ դադար,
Լուել եմ հանգչել՝
Վշտերս անհամար:

Եւ ես վրդովուած
Կեանքը չեմ ատում,
Մի թարմ սէր նորից
Սրտումս է բաղխում...

1891 թ. հունիս 31.

Կարս:

ՊՈՅԻՏԻՆ.

Երբ քո քաղցրը քընարի
Մեզմ լարերին խրվեցիր,
Դու մեզ համար մեմեան՝
Արտյ երգեր երգեցիր:

Դու գովեցիր հիացմամբ
Արտյ անվերջ բերկրութիւն,
Դու երգեցիր մեզմարար՝
Ժպտող բաղդի քաղցրութիւն:

Բայց այդ երգերդ անձան ձեր
Մեզ այլ ևս չեն գրավում.
Դու, ով Պոյէտ այն երգէ
Ինչ որ մենք ենք ցանկանում:

Դու մեզ ասա. թէ ի՞նչպէս
Ձեռք կառկառել թշուառին,
Համբերութիւն ներշնչել՝
Յուսահատուած ամբօրին...

Երգեր լինել անյողթող
Կեանքի զօրեղ կըռւի մէջ,
Անընդհելի յոյսերով
Կըռւի, կըռւի տալ անվերջ:

Արհամարէ՛ դու անվախ
Ինչ որ կեղծ է ու պատեր,

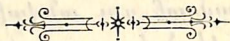
Համոզմունքի քաջութեամբ՝
ձշմարտութիւն քարոզիլ:

Երգեր սիրել սկսեալնքը,
Նրա Համար մարտնչել,
Եւ փրկութեան ահեղ կուտմ
Անյաղթ Հոգւով զիմայրիւ:

Պոչէտ, երգեր Համարձակ
Յայտ ներշնչէ քաջութեամբ,
Ոգևորէ մեզ անկեղծ
Գաղափարի սրբութեամբ...

1893 թ. հայիսի 25.

Կարս:

XII

* * *

Մի ահաւոր ահեղ հրդէհ
Բռնկուած է իմ կրքըքում,
Կարծես տանջուած իմ սրբախն՝
Տապալել է նա ուղում:

Բայց ինչե՞ք չէ շօնեցւում
Այդ հրդէհը տոկալի,
Կամ ինչե՞ք են կամենում
Մատաղ մի կեանք տապալուի:

Աշխ, ոչ ոք չ' գիտէ թէ աշխտեղ
Ի՞նչ չարիք է կատարվում,
Անհեռատես աչքերը՝
Սըրտերի խորք չեն տուգլում:

Բայց տեսնում են անտարբեր
Միայն մի զոյգ սև աչքեր,
— Նրանք, որ վառեցին Հրդեհը,
— Նրանք, որ ծնում են տան-
ջանքներ . . .

1894 թ. փետր. 24.

Աղէք . . .

XIII

ՀՍԿԵՑ ՆԵՐԸ.

Լաշիարձակ ծովի մի Հան-
դարա ծոցում,
Վանդիսաձ էր մի նաւ խարիսխը
ճըգած,
Եւ գոռողաբար նայում էր դի-
տում
Դատարկ շրջակայքը՝ Հոգւով
սնապարծ:

Իսկ բարակ քամին Հանդարտ
 խաղերով,
 Մեզմ փողփողում էր առա-
 գատներին,
 Բալց գսող Հսկան հոգն ահեղ
 գիրքով
 Կարծես ծաղրում էր աչք ուժը
 չինին:

Նա իր ահաւոր վեհ բար-
 ձրութեանց,
 Կարծես ամեն ինչ ունի էր
 հաշվում,
 Իսկ Հանդարտ քամին ծովի
 խորքերից,
 Իբր անմեղ խաղից չէր էլ կըշ-
 տանում:

Բալց հասաւ ըսկէն, խաղի-
 խը վերցաւ,
 Չարանեհ գաղղը՝ մատենց
 հսկային . . .
 Նաւը մեզմ ծովով առաջ էր
 քրշում,
 Նրան քրշում էր հոգն բարակ
 քամին . . .

1891 թ. հոկտեմբերի 12.

Կարս:

XIV

ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐ.

Ուրախութեան վառ ըրպէն
Անդարձ անցաւ ու սահեց,
Եւ Համբույրի, հարօտի տեղ՝
Լոկ մի յիշատակ ինձ թողեց:

Անցաւ, գընաց սգոյ ժամը
Մըռայլ սիրտս էլ պարզուեց,
Եւ արցունքի, ողբի տեղ՝
Մի յիշատակ բորբոքուեց:

Եւ երկ տարբեր յիշատակներ
Այժմ մընում են իմ սրտում,
Կարծես երբէք չ' յիշելով՝
Որ ընց էին և խընդում:

1894 թ. Յուլի 5.

Աղէ---

XVI

Նայիր լուսնին, աստղերին,
Որքան պաշտու եմ ցուում,
Այդպէս անհոգ այդպէս սիրում՝
Կոյսի աչքերն են փայլում:

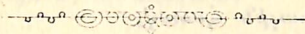
Նայիր առուին և վտակին
Քանի մեզմ եմ մըրմնջում,
Այդպէս Հանդարդ, այդպէս
զիւ թիչ՝
Կոյսի ձայնն է շքնջում:

Նայիր ծաղկին, բուսերին
Որքան մեզմ են օրօրվում,
Այդպէս դրսուլ աչքպէս տան-
ջող՝
Կոյսի ծամերն են շարժվում:

Նայիր Հանդարդ զեփուռին,
Որ փակ դռանն է բաղնում,
Այդպէս անուշ կոյսի սիրտը
Տանջող սէրն է աղմբկում:

1894 թ. Եփեսոսի 3.

Աղէքս.

ԳԸՐՈՒՆ

Քաղցրիկ կարկաչով
Առուն է հոսում,
Մեղմիկ դաշլաշլով՝
Արտատիկն երգում:

Վարդը բուրում է
Նրկնային հոտով,
Ժպտում է շուշան՝
Նրկնածիր ցողով:

Դառտ, մարգագետին
Պատած են ծաղկով,
Հրճվում է աշխարհը
Նկտրի երգով:

Գարեոր մայրին
Մեղմ տոսափունով,
Լըռիկ անտառը
Կուտական խանդով,

Քեզի են գովում
Քեզ, նախշուն դարուն,
Ուրախ գալստեամբդ
Հրճվում, սթափվում:

Նւ դու ամենքին
Բարեքնեք բերեր,

Մեայն ինձ, խեղճիս,
Նրբէք չ' լիշեցիք:

Ախ, թոչ կը լինէր
Ինձ հէ լիշեցիք,
Մաշումս սրտիս հէ՛
Գարուն բերէիք:

1892 թ. Տպիկի 3.

Ասոր:

XVII

ՄԻ ՀՈՂԱԿՈՅՏ

Վշտեղիս Հեռ մեայնակ
Եւ պարկած եմ ե խորհում,
Մե Հոգակոչա գլխիս բարձ
Կաղնինների տառէքում:

Եւ աչդ խաղաղ վաչրկեանում
Սրտումս չկար ոչ մե կերք,
Մեայնութեան մէջ գըտայ
Մե մահագոյժ սե գաղտներ:

Ես ամենքից մոռացուած
Աղի արցունք եմ թափում,
Եւ Հիւրընկալ Հոգւակոչտո՛
Իմ արցունքով սղաղում:

Ա՛խ, ես զգացի տարտալիւած,
Որ շատ մօտիկ օրերով՝
Մի աչլ Հոգւակոչտ կը թըջուի
Յուսահատուած արցունքով:

Իսկ աչդ կոչտը կը գրկէր
Իմ մարմինը խորշումած,
Նրան լալով կը թըրջէր՝
Մօրս արցունքը սղաղում:

1891 թ. Դեկտ. 15.

Կարս:

«ՆՐԱՆ»

Մի չորցած ծաղիկ ձեռքս մղ
բռնած՝
Դու տխրել էիր նրա վաղճանով
Եւ ցատում էիր սրտով զգացու-
ած,
Որ բազդը նրբան չորացրեց շու-
տով:

Դու տխուր էի, որ չես զու-
վացրել
Չորացած ծաղիկին կեանք տու-
ող ջրբով,
Դու ցատում էիր, որ նրա կոկոնը
Երբէք չ' թաղտոց արեւի շողով:

* * *

Քեզնից մօռացուած սիրտս
 էլ է թառ'մում
 Քո հեանք պարզեող Հայաց-
 քից Հեռու,
 Դու, փրկիր նրբան եթէ չես
 ուզում,
 Որ շուտով Հասնի օրն անջա-
 տուելու

1892 թ. Տարսի 20.

Կարս:

XIX

* * *

I

Դիշերացին լուծեան մէջ
 Ես զգացուած ու տրտում,
 Յոշնած գլուխս քարշ քցած
 Աղօթք էի մըմընջում:

Իսկ իմ շուրջը շշնջում էր
 Մեզմ տուափը տռենու,
 Արծաթափայլ վըտակի՝
 Հեզ հարկաչը սըտառու:

Սէ երկնքից մեզմ լուօինը
 Ոսկէ լոյսն էր թափանցում,
 Իսկ ներքեում անուշ Հոտով
 Քնքոյշ ծաղիկն էր բացվում:

Բայց ես դարձեալ անձնատուր
 Չարագուշակ մըտքերի,
 Մոլեղնաբար սըլացայ՝
 Մութ աշխարհը կըրքերի:

Եւ Հին ու նոր իմ հոգսերը
 Կենդանացան իմ սրտում,
 Որպէս մի շանթ հրեղէն
 Նա կատաղեց իմ կրծքում:

«Սոսկալի է, մըմնջում եմ,
 Տանջուող սրտին զիմնողերէ,
 Եւ ստիպել ինքնամօռաց
 Կեանքն ու աշխարհը սիրել»:

II

Ահա լուեց փոթորիկը,
 Ալիքները մեղմացան...
 Անշուշտ մի Հէգ զգացմունք,
 Դէպ անդունդը քարշ տարան:

Ձէ, ես լուծւում եմ շուարած
 Աչնակդ մի աչք փոփոխում,
 Ուր քեզ առաջ փոթորիկը
 Կատաղաբար էր փրփրում:

Ահա փտակն իր կարկաչով՝
 Արտիս դուռն է մեզմ ըաղխում,
 Իսկ լուսինը չամբաքալ՝
 Իողտրիկ լուսն է ներս սփռում:

Եւ ծաղիկը ցողապատ,
Իր երկնաշէն բաւ ըմբռնքով,
Սրտիս շէմքին մօտեցած՝
Այսպէս խօսեց ժըպտալով:

— «Անվերջ վշտեր թող բարբառ-
ուին,
Քո այդ աննշտ ամ մտ թ սրտում,
Անթիւ կրքեր թող բռնկուին
Այն վշտատենչ խորքերում:

«Բաւց աշխատիր, Հղօր կամքով
Վշտի առջև չ'ընկճուել,
Որ փրկու թեան դրօշակը՝
Վարդի լինիս դու տանիլ»:

III

Երբ ծաղիկը վերջացրեց
Հին ուռենին որտաց,
Խոր ու անդորը լռու թեան մէջ՝
Այսպէս խօսքեր ենձ կարգաց —

— «Վարդ չառմիրով չէ պատած
Գառն կեանքի սև ուղին,
Եւ ժամանակն ու աշխարհը՝
Մեզ ընկեր չեն որտաղին:

«Ամեն սաՀող մի վայրկեան
Մի նոր Հողս է մեզ բաշխում:
Իսկ անդգաց ժամանակը,
Ձի էլ երբէք ամօքում:

«Բայց զօրեղը միշտ հա է
 Ով յաղթում է կրքերին,
 Զուր չէ հիւսվում պսակը՝
 Յաղթող քաջի ճակատին:

«Եւ դու կռուի՛ր, կռուի՛ր ան-
 վերջ
 Անյաղթ հոգւով ու կամքով,
 Եթէ կուգես մի օր մեռնել՝
 Քաջին տուած փառքերով:

«Ռէ, շտապիր կռուի դաշտ,
 Ուր կրքերն են մարտնչում.
 Մի պսակ էլ դափնեղարդ
 Քուցէ քեզ է սպասում»:

1893 թ. փետրուարի 25

Կարո

ԳԵՏԻ ՄՐՄՈՒՆՋԻ

Լերկ ու ախուր քարժայռի
 Անմատչելի դագաղին,
 Լուռ կահեղնած էր կիսաւէր՝
 Հին ամբոցը տխրագին:

Իսկ նըրա տուկ խոր ձորում
 Կարծես ընկճուած վշտերից՝
 Ախուրեանն էր փրփրում
 Իր ահաւոր խորքերից:

Նա խփում էր ժայռերին,
 Եւ ում, փրփրում, կատաղում,

Կարծես մի դառն արհաւիրք
Ամբոցին էր նա կարգում:

Եւ մեծ գետի հաւաչանքը
Մի բողբ էր ամբոցին,
Եւ շատ դարեր աչդպէս յուզ-
ուած
Փըրփըրում էր գառնադին...

..Կ' արհամարէր, որ չկրցաւ
Միշտ խրոխտաւ իր փառքով,
Կը նախատէր, որ չէր կարող
Կեանք ոտանալ նոր ոյժով...

1894 թ. յուլիսի 10

Ինչ...

* * *

Վտանին ուրախ, կարկաչահոս
Թաւալում էր խաչատուր,
Պարզ ու յստակ չատակեց
Մի մեղմնի երգ երգելով:

Բայց այն երգը սրտադին
Իմ սիրտը չէր գըրաւում,
Այն կարկաչը յուսաւի՛ր՝
Տեղ չը գտաւ իմ սրտում:

Կարծես մի դառն արհաւիրք
Ամբոցին էր նա կարգում:

Եւ մեծ գետի հառաչանքը
Մի բողոք էր ամբոցին.

Եւ շատ դարեր այդպէս յուզ-
ուած

Փրփրփրում էր դառնագին...

...Կ' արհամարէր, որ չկրցաւ
Միշտ խրոխտաւ իր փառքով.
Կը նախատէր, որ չէր կարող
Կեանք ոտանալ նոր ոյժով...

1894 թ. յուլիսի 10

ԱԶԷ.

XXIII

* * *

Վտակն ուրախ, կարկաչահոտ
Թաւալվում էր խաչատուով,
Պարզ ու յստակ յատակից
Մի մեղմիկ երգ երգելով:

Բայց այն երգը սրտագին
Իմ սիրտը չէր գրքավում,
Այն կարկաչը յոտաւիւր՝
Տեղ չը գտաւ իմ սրտում:

Վտակն ուրախ կարկաչով
Սիրոյ երգն էր մըմնջում,
Իսկ իմ սիրտը յուսահատ՝
Կեանքի վշտովն էր տանջվում...

1892 թ. հոկտ. 3.

Կարս:

ՈՐՓԷՈՍԻ ՎԻՇՎԸ.

Թախիծը դէմքին, յուսահատ
օրտով
Բարի Որդէյը կեանքն էր անի-
ծում,
Եւ դառն աշխարհի անթիւ
Հոգսերով՝
Անցում էր օրերը տխուր ու
տրտում:

Վշտերից ընկճուած անթիւ
ցաւերով
Նա չէր հնչեցնում քնարը
վշտագին,

Եւ իր երկնացին անդին ճաշ-
հերով՝

Նա յոյս չէր բաշխում թշուա-
ռի սրտին:

Մեծ բանաստեղծի սիրտը
քաբացած

Դժբաղդի ցաւից հէ չէր զգաց-
վում:

Ո՛չ վիշտ ոչ արցունք, ոչ սէրը
անցած՝

Նրա վեհ հոգին չէր խփ վըր-
դովում:

Բարի աստուածը, մեծն Արա-
մազդ

Իր հարազատի վիշտը տեսնելով,

Իջաւ դէպ աշխարհ գտաւ
Որպէջին՝

Եւ խրատ կարդաց սփոփ խօս-
քերով...

— «Դու մի ուզէ մի իմ բարի
Որպէջ,

Որ ես սխալուած լինիմ իմ
գործում.

Ես, որ ամենքին հոգի եմ տուել
Ես, որ ողջ աշխարհ ունիմ իմ

ձեռքում»:

«Քեզ տուած պարգևս ո-
չինչ հաշուելով,

Դու ընկճուած սրտով կեանքն
եւ անիծում,

Քեզ, որ ողջ աշխարհ սիրով ու
փառքով
Անձօհ քերթօղի սէրն է շրուայ-
լում»:

«Քեզ, որ եթերքի աստղերն
են լսում,
Քեզ, որ գովում է աշխարհք
Համօրէն.
Նրկինքը քեզնով փառք է վառ-
տակում,
Ձայնդ սարսեցնում դժողքն իր
խորքէն»:

«Միթէ վայել է մի աղնիւ
սրբաի
Պարաքը մօռանալ դադարի
պատճառով,
Եւ իբրեւ ընկճուած մի լքեալ
Հողի
Նրքէք չմաշուլ լ ուրիշի ցաւով:
«Առ քընարդ, առ, բարի Որ-
փէս
Ճակատագրիդ հետ հաշտուի
շուտով,
Սփոփիւ խեղճին, հաւատ տուր
քաջին,
Յոյս տուր լքեալին՝ անյողթողդ
սրբաով»:

և բարի աստուածը, ողբ
 Ճեղքելով
 Աշխարհը թողեց, երկինք սե-
 ցաւ
 Իսկ բանաստեղծը իր լրքեալ
 սրտով
 Ինքնաշահ քրնարը հորից ձեռք
 առաւ ...

1891 թ. հուլիսի 20.

Կարմ:

ՑԱՆԿ

Մի ակնարկին	5
Վատի	7
Մեղմ հայացքով	9
Պատկերիկ առջև	11
Պոլէտ	13
Սև աչք	15
Նկարիչ	18
Եթէ մանրիկ	20
Մենաւոր աստղ	22
Իմ երգին	24
Պոլէտին	26
Մի ահաւոր	29
Հսկայ հաւր	31
Յիշատակներ	34
Նայիր լուսին	36

Գաբուեն	38
Մե Հոգաւոյտ	41
„Նքան“	43
Գիշերային լաութեան մէջ	45
Գետի մըմունջը	51
Վատկն ուրախ	53
Որդիէսի վեշտը	55

0024862

6
1
" 9
9
4
04
11
41
00
02
10
00
10
10
00

2013
2001

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0014862

ԳԻՆՆ Է 5 ԿՈՊԵԿ

Վաճառվում է Պ. Մոճորյանի
ԲԱՆԱԽՏԵՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ 2
Թիֆլիզի և զառաանկան քաղաք
զբաղվածաանայնիքում և Ա
անդրապոլ հիզինակի մօտ.

Հասցե՝ Александропол,

Петросу Моджорян